

Novelizace zákonů o územních samosprávných celcích

**Dny malých obcí
Prostějov 8. března 2016**

***Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru veřejné správy, dozoru a kontroly***

Důvod předložení návrhu a jeho obsah

- „Impulsem“ zpracování návrhu byl požadavek ČÚZK na ***řešení územních anomálií*** („obec v obci“)
- Návrh byl následně obsahově doplněn o ***odstranění aplikačních problémů spojených s vazbou zákonů na NOZ***
- V konečném návrhu bylo doplněno výslovné zákonné oprávnění k ***využívání údajů z evidence obyvatel a registrů k oceňování významných událostí občanů obce a změny při zřizování výborů pro národnostní menšiny***

Aktuální stav návrhu

- **Návrh je veden jako sněmovní tisk č. 454**
<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=454>
- **Aktuálně po třetím čtení, dne 18. února 2016 doručen k projednání do Senátu**
- **Účinnost:** „Prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení“ (odhad červen 2016)

Co pozitivního návrh přináší? (1)

1. Umožní čerpat údaje z evidence obyvatel a cizinců pro účely oceňování významných životních jubileí a událostí („vítání občanů“)

Až dosud bylo třeba souhlasu osob, nově bude možné tyto údaje získávat pro dané účely i bez jejich souhlasu pro účely *individuálních gratulací*.

Pro zveřejňování (např. v obecních novinách) bude i nadále nutný souhlas dotčené osoby

Co pozitivního návrh přináší? (2)

2. Uspadní aplikaci zákona o obcích při nakládání s majetkem zlepšením provazby na nový občanský zákoník

- Východiskem těchto změn je, že **nedojde k obsahovému rozšíření povinností obcí oproti právnímu stavu před účinností nového občanského zákoníku (před 1.1.2014)**, s výjimkou rozhodování o právu stavby
- Co konkrétního návrh přináší:

Co pozitivního návrh přináší? (3)

(pokračování)

1. Řešení nejasností při **zveřejňování záměrů pachtovních smluv** (výslovně tuto povinnost vztahuje i na pachtovní smlouvy)
2. Povinnost zveřejňovat záměry a povinnost rozhodovat v zastupitelstvu omezuje jen na tzv. **hmotné nemovité věci** (pozemky, některé stavby) a z nehmotných nemovitých věcí jen na **právo stavby**
3. Řešení nejasností při **rozhodování o nehmotných nemovitých věcech, zejména o zřizování věcných břemen**: Z novely jednoznačně vyplývá, že nebude podmíněno zveřejněním záměru a bude svěřeno do nevyhrazené pravomoci rady (=zjednodušení zřizování věcných břemen pro sítě, přípojky apod.)

Co pozitivního návrh přináší? (4)

(pokračování)

- 4. Rozhodování o nájmech a pachtech převádí z vyhrazené pravomoci rady do nevyhrazené pravomoci**
- 5. Řešení problémů spojených s nabýváním nemovitých věcí obcemi v dražbách a veřejných soutěžích**
 - Půjde o vyhrazenou pravomoc zastupitelstva obce
 - S možností svěřit ji zcela nebo zčásti radě obce nebo starostovi obce
 - Bude výslovně doplněna ochrana schvalovacího usnesení do ukončení dražby, soutěže či jiného postupu

Upozornění na důležitou povinnost při odůvodňování odchylky od obvyklé ceny

- V **§ 41 odst. 3 zákona o obcích** se mezi důvody absolutní neplatnosti právního jednání (uzavřené smlouvy) výslovně uvádí neodůvodnění odchylky od obvyklé ceny při úplatném převodu obecního majetku
- **Ani tímto opatřením nedochází ke změně právního stavu se stavem před 1. 1. 2014, neboť dle Nejvyššího soudu (28 Cdo 3950/2010) bylo neodůvodnění odchylky od obvyklé ceny důvodem absolutní neplatnosti právního jednání.**
- Pro posílení právního vědomí obcí a vyřešení provazby na nový občanský zákoník se tento judikatorní závěr výslovně odrazí v platném znění zákona... **Nejde nicméně o novou sankci, kterou by zákon dosud neznal!**

Poslanecké pozměňovací návrhy (vybrané)

1. Poslanec Kolovratník
 - Návrh na povinné zveřejňování zápisů ze zasedání zastupitelstva a usnesení ze schůzí rady obce a povinné zaznamenávání výsledků hlasování „po jménech“
 - Ve třetím čtení pozměňovací návrh **nebyl přijat**
2. Poslanec Vodnářek
 - Úprava slibu zastupitele městské části nebo obvodu územně členěného statutárního města a hlavního města Prahy
 - Technická změna v oblasti poskytování dotací městskými částmi hlavního města Prahy
 - Ve třetím čtení pozměňovací návrhy **byly přijaty**
3. Poslanec Hovorka
 - Úprava pravomocí kontrolního výboru
 - Ve třetím čtení návrh **nebyl přijat** (odmítlo jej i MV jako nedostatečně provázaný na ostatní ustanovení)

DODATEK

Ostatní změny zákona o obcích

**(územní anomálie a výbory pro
národnostní menšiny)**

Územní anomálie

- **Legislativní řešení nedostatků při oddělování obcí v devadesátých letech minulého století**
- **Právní úprava neomezovala vznik nových obcí existencí samostatného katastrálního území.** V některých případech nedošlo se vznikem nové obce ke vzniku samostatného katastrálního území – dnes existují obce, které mají vlastní **území**, to je však součástí **katastrálního území** jiné obce (tzv. „obec v obci“)
- **Právní úprava** předpokládá (§ 26a) řešení problému dohodou dotčených obcí. Pokud k dohodě nedojde, rozhodne o řešení anomálie MV (příkázáním území, rozdělením území apod.)

Změny v oblasti výborů pro národnostní menšiny

- **Na základě usnesení vlády č. 455/2014, vycházející z usnesení vlády č. 845/2009**
- **Modifikace při ustavování výboru (§ 117):**
 - **Dosud** je výbor zřizován povinně, pokud v obci žije dle posledního sčítání 10% občanů hlásících se k jiné než české národnosti.
 - **Nově** bude povinnost zřídit výbor v této situaci podmíněna žádostí spolku zastupujícího zájmy národnostní menšiny
- **Označování ulic v jazyce nár. menšiny (§ 29/2):**
 - **Dosud** je povinné označení tam, kde podle posledního sčítání lidu v obci žilo alespoň 10% občanů jiné než české národnosti a návrh výboru pro národnostní menšiny
 - **Nově** bude dána podmínka 10% po dvě poslední sčítání lidu a alternativně buď návrh výboru pro národnostní menšiny nebo spolku zastupujícího zájmy národnostní menšiny na území obce (podle stanov) a fakticky působícího v obci alespoň 5 let